

Öka tillgängligheten för transpersoner hos Friskis & Svettis Uppsala!

Genom några relativt enkla anpassningar skulle Friskis & Svettis Uppsalas anläggningar kunna bli mer tillgängliga för medlemmar som är transpersoner. Det handlar om att dels införa könsneutrala omklädningsrum som ett komplement till de nuvarande omklädningsrummen, dels öka möjligheterna att duscha utan att visa upp hela sin kropp i de befintliga duschrummen. Detta skulle innebära att fler medlemmar än i dag känner sig välkomna och trygga i omklädningsrum och duschar – och i förlängningen som medlemmar i Friskis & Svettis Uppsala. Åtgärderna skulle innebära ökad tillgänglighet även exempelvis för medlemmar som har en personlig assistent eller ledsagare av annat kön än sig själv.

På Friskis & Svettis Uppsala webbsida står det att *"Hos Friskis & Svettis Uppsala vill vi att alla ska känna sig välkomna, oavsett vilka ambitioner man har med sin träning! Vårt verksamhetsmål är att erbjuda lustfylld och lättillgänglig träning av hög kvalitet för alla"*. De här förslagen är steg på vägen för att uppnå den visionen i praktiken.

Bakgrund

Vid Friskis & Svettis Uppsalas årsmöte 2017 avslogs en motion, skriven av medlemmen Todd Johansson, om att öka tillgängligheten för transpersoner. I motionen föreslogs bland annat att föreningen skulle införa könsneutrala omklädningsrum med duschmöjligheter, samt sätta upp enskilda duschbås eller duschdraperier inne i de befintliga könsuppdelade duschrummen. Dessutom föreslogs att styrelse, personal och funktionärer skulle utbildas i inkluderingsarbete och transfrågor. Motionen stöddes av ytterligare ett tiotal medlemmar, däribland undertecknad.

Styrelsen yrkade avslag bland annat med hänvisning till att *"det som upplevs befriande för en grupp kan upplevas som begränsande för en annan, och att vi i dagsläget inte kan överblicka om eventuella anpassningar som görs innebär en försämring för de som inte höjer sin röst"*, samt att de ville bredda anslaget i förhållande till motionen och jobba med inkludering mer generellt. Styrelsens alternativa förslag till beslut, som fick en majoritet av rösterna under årsmötet, var att *"uppdra åt styrelsen att tillsammans med verksamheten ta initiativ till att bredda kunskapen kring utsatta grupper och deras behov av anpassningar, samt involvera medlemmarna i diskussioner om hur vi tillsammans kan utmana fördomar och stå upp för tolerans och bekräftelse"*.

Under juli och augusti 2017 hade jag mejlkontakt med verksamhetschef Ingrid Hovstadius för att höra vad som hade hänt i frågan, och i augusti bjöd hon in mig och Todd Johansson till ett möte. Där framkom att Friskis & Svettis Uppsalas ledning inte såg duschdraperier som ett alternativ av hygieniska skäl och att duschbås i de befintliga duscharna var otänkbart då Friskis & Svettis Uppsala vill främja en kultur där människor känner sig trygga med att visa upp sina nakna kroppar oavsett hur de ser ut. Däremot lät det som att duschväggar som gav viss avskildhet eventuellt skulle kunna vara en möjlighet, liksom att komplettera de befintliga omklädningsrummen med könsneutrala omklädningsrum, i mån av utrymme. Todd Johansson och jag erbjöd oss att även fortsatt bidra med idéer och synpunkter.

I januari 2018 kontaktade jag Ingrid Hovstadius igen, då jag inte hade hört något mer efter mötet i augusti, och fick ett kortfattat svar om att skiljeväggar hade monterats i duschrummen. I februari svarade Claes-Göran Bernbäck, adjungerad ordförande, bland annat att det inte fanns några planer på att bygga könsneutrala omklädningsrum.

En av invändningarna mot förra årets motion var att alla borde få känna sig välkomna som de är oavsett hur de ser ut, och att om tillräckligt många transpersoner byter om och duschar i damernas respektive herrarnas omklädningsrum utan att skyla några delar av sina kroppar kommer acceptansen för transpersoner och deras kroppar efterhand att öka.

Det är självklart riktigt att alla borde få känna sig välkomna och trygga som de är, men så är det de facto inte i dag. Och det kan inte vara den utsatta minoritetens uppgift eller skyldighet att utstå blickar, ifrågasättande och i värsta fall våld eller hot om våld för att påverka majoriteten till att i förlängningen behandla minoriteten bättre. Som läget är i dag väljer många transpersoner att duscha och byta om hemma, eller att inte träna alls.

Att det i dagsläget saknas alternativ till omklädningsrummen för kvinnor respektive män skapar hos en del medlemmar ångest, praktiska problem och en känsla av att inte vara välkommen. Dels finns det personer som varken passar in kategorin man eller kategorin kvinna, dels finns det transkvinnor och transmän som vet att de på grund av sitt utseende kan ifrågasättas eller råka illa ut om de väljer det omklädningsrum som överensstämmer med deras kön, eller oavsett vilket av de två omklädningsrummen de väljer.

Anpassningarna är extra angelägna då transpersoner som grupp i betydligt högre grad än genomsnittet lider av psykisk och fysisk ohälsa. Bättre möjligheter till fysisk aktivitet, och känslan av att vara inkluderad i Friskis & Svettis gemenskap, skulle kunna göra stor skillnad i många människors liv.

Förslag till beslut:

- Att Friskis & Svettis Uppsala på de träningsanläggningar där det är praktiskt/utrymmesmässigt möjligt ordnar könsneutrala omklädningsrum med duschbås, och att utformningen tas fram i samverkan med personer ur den berörda målgruppen.
- Att de duschväggar som har satts upp i de befintliga duschrummen vidareutvecklas, i dialog med personer ur den berörda målgruppen, för att bättre uppnå sitt syfte.

Dessutom vore det önskvärt att styrelsen och verksamheten under innevarande årsmöte redovisar vad de har gjort sedan förra årsmötet när det gäller att *“bredda kunskapen kring utsatta grupper och deras behov av anpassningar, samt involvera medlemmarna i diskussioner om hur vi tillsammans kan utmana fördomar och stå upp för tolerans och bekräftelse”*.

Petra Marandi Roos
medlemsnummer 164709
Uppsala 5 april 2018

Motionen stöds av:

Todd Johansson, medlemsnummer 161340
Staffan Gröndahl, medlemsnummer 181065
Mia Sundeman Gröndahl, medlemsnummer 175305
Peter Andersson, medlemsnummer 163457
Kolbeinn Karlsson, medlemsnummer 143122
León Zendejas Medina, medlemsnummer 182671
Maja Petersson, medlemsnummer 180232
Silja Marandi, medlemsnummer 181543
Håkan Roos, medlemsnummer 04702
Tore Andersson Hjulman, medlemsnummer 184579
Lutz Ahrens, medlemsnummer 181105
Lisa Nilsson, medlemsnummer 181104
Stina Flink, medlemsnummer 49710